

KLAGANDE
Migrationsverket

MOTPART

medborgare i Irak

Ombud:

1.

2.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrättens i Göteborg, migrationsdomstolen, dom den 26 oktober 2006 i
mål nr UM 662-06, se bilaga
(Migrationsverkets ärende nr)

SAKEN

Uppehållstillstånd m.m.

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med bifall till överklagandet undanröjer Migrationsöverdomstolen
migrationsdomstolens dom och avslår ansökan om
uppehållstillstånd.

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket yrkar att Migrationsöverdomstolen skall undanröja Migrationsdomstolens dom och avslå [] ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd. Till stöd för sin talan anför Migrationsverket sammanfattningsvis följande. [] och [] gifte sig i november 2004. [] ansökte i januari 2005 om uppehållstillstånd i Sverige och återopade anknytning till sin make. Göteborgs tingsrätt har i en dom funnit utrett att [] mellan år 2002 och 2006 varit sammanboende med en annan kvinna i Sverige. [] har i utredningar i anknytningsärendet under år 2005 uppgett att han inte varit sambo med någon. Han har lämnat oriktiga uppgifter angående sin personliga situation. Hans samboförhållande i Sverige inleddes före äktenskapet och avslutades först ett och ett halvt år efter äktenskapets ingående. Han har i tingsrätten uppgett att äktenskapet med [] inte är vad man normalt menar med ett riktigt äktenskap. Det är uppenbart att om man är sambo med en person i Sverige kan man inte samtidigt påstå att man har ett allvarligt menat förhållande med en person boende på annat håll, även om man ingått äktenskap med den personen. Det är tydligt att äktenskapet mellan [] och [] är ett skenförhållande. Att de träffats under två perioder under 2006 och hon numera känner till hans tidigare samboförhållande ändrar inte den bedömningen.

[] bestrider bifall till överklagandet och anför i huvudsak följande. Hennes make, [], träffade sin före detta flickvän för fem år sedan då de arbetade på samma ställe. Maken har bedyrat att de aldrig bodde tillsammans. De hade varsin lägenhet och var inte folkbokförda på samma adress. Maken bodde endast under vissa perioder hos flickvännen och de var snarare särbo än sambo. [] och [] äktenskap är seriöst och har ingåtts

för att de vill leva tillsammans. Det stämmer inte att maken tvingades att ingå äktenskapet. I samband med äktenskapet berättade maken om sitt tidigare liv i Sverige. Hon visade förståelse för detta och bad honom hålla det förflutna på avstånd. Efter återkomsten till Sverige återupptog maken sitt intima förhållande med flickvännen och berättade för denna om sin nya fru. Detta ledde till en konflikt mellan maken och flickvännen. Flickvännen ville hämnas och lämnade felaktiga uppgifter till Migrationsverket om att det förelåg ett skenäktenskap mellan [redacted] och [redacted]. Maken besökte på nytt [redacted] mellan april och augusti 2006. De bodde tillsammans och maken berättade om allt som hade hänt i Sverige och bad om förlåtelse och överseende för sin otrohet. Maken besökte på nytt [redacted] i november 2006. Meningen var att hon skulle följa med maken till Sverige. Under besöket fick maken besked om att Migrationsverket överklagat beslutet varför hon inte kunde resa med till Sverige. – Fotografier har getts in och åberopats till styrkande av att äktenskapet ingåtts i syfte att makarna skall leva tillsammans som gifta.

DOMSKÄL

Fråga i målet är om [redacted] skall beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning till make i Sverige enligt 5 kap 3 § utlänningslagen (2005:716).

Av 5 kap. 3 § första stycket 1 utlänningslagen följer att uppehållstillstånd skall ges till en utlänning som är make eller sambo till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige.

Av 5 kap. 17 a § första stycket utlänningslagen framgår att uppehållstillstånd får vägras i sådana fall som avses i 3 §, om oriktiga uppgifter medvetet lämnats eller omständigheter medvetet förtigits som är av betydelse för uppehållstillståndet eller om ett äktenskap ingåtts

uteslutande i syfte att ge utlänningen rätt till uppehållstillstånd.

Upphållstillstånd får vidare vägras enligt andra stycket samma paragraf, om makarna inte lever tillsammans eller har sådan avsikt eller om den person till vilken anknytning åberopas är sambo med någon annan. Vid bedömningen om uppehållstillstånd bör vägras enligt 5 kap. 17 a § utlänningslagen skall humanitär hänsyn tas enligt paragrafens tredje stycke.

Enligt 8 a § första stycket 2 lagen (1904:26 s.1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap erkänns inte i Sverige ett äktenskap som ingåtts enligt utländsk lag om det är sannolikt att det har ingåtts under tvång.

De ovan redovisade bestämmelserna i utlänningslagen trädde i kraft den 30 april 2006 (SFS 2006:220) och infördes för att uppnå förenlighet med det av Europeiska unionens råd den 22 september 2003 antagna direktivet 2003/86/EG om rätt till familjeåterförening (fortsättningsvis familjeåterföreningsdirektivet). Syftet med det direktivet är att fastställa villkor för utövandet av rätten till familjeåterförening för tredjelandsmedborgare som vistats lagligen på medlemsstaternas territorier. I direktivet definieras tredjelandsmedborgare som personer som inte är unionsmedborgare enligt artikel 17.1 i EG-fördraget.

Direktivet föreskriver en skyldighet för medlemsstaterna att bevilja uppehållstillstånd för make till anknytningspersonen. Rätt till familjeåterförening och uppehållstillstånd för makar förutsätter ett civilrättsligt giltigt äktenskap i Sverige. Genom införlivandet av direktivet är uppehållstillstånd för makar en rättighet. Som en följd härav har seriositetsprövningen och prövningen av om särskilda skäl talar mot att tillstånd ges tagits bort för makar. Rätten till uppehållstillstånd får dock begränsas genom att undantag får göras i vissa situationer t.ex. om det är fastställt att fälska eller vilseledande uppgifter använts eller att ett

skenförhållande är för handen. De begränsningar som direktivet medger har införlivats i 5 kap. 17- 17 b §§ utlänningslagen (jfr prop. 2005/06:72 s. 31, 39 och 43). De sistnämnda bestämmelserna är fakultativa (jfr prop. 2005/06:72 s. 36). Socialförsäkringsutskottet anför härom i betänkandet 2005/06:StU 8 s. 21 bl.a. följande. Uppehållstillstånd får vägras vid skenförhållanden och om en ansökan om uppehållstillstånd grundar sig på oriktiga uppgifter. Något krav på att en ansökan skall avslås, vilket däremot gäller för polygama förhållanden där anknytningspersonen redan bor med en make i den aktuella medlemsstaten, föreskrivs inte. Förslaget har formulerats som en fakultativ regel i enlighet med direktivet som anger att en ansökan om familjeåterförening får avslås i vissa uppräknade situationer. Ett ovillkorligt krav på avslag på ansökan vid dessa uppräknade situationer skulle kringskära utrymmet för en individuell prövning samt inte vara i överensstämmelse med direktivets lägsta nivå, varför det inte kan godtas att ett uppehållstillstånd ovillkorligt avslås om någon uppräknad situation föreligger.

I enlighet med direktivet skall vid prövningen av uppehållstillstånd bl.a. vederbörlig hänsyn tas till arten och stabiliteten av den berörda personens familjeband samt förekomsten av familjemässig, kulturell eller social anknytning till ursprungslandet s.k. humanitär hänsyn (se prop. 2005/06:72 s. 43, se även Wikrén – Sandesjö, Utlänningslagen med kommentarer, u. 8:1 2006, s. 228).

Migrationsöverdomstolen gör följande bedömning.

I nu aktuellt mål har Migrationsverket enligt följande anfört flera skäl mot att bevilja uppehållstillstånd. Det har gjorts gällande att äktenskapet inte äger civilrättslig giltighet, eftersom anknytningspersonen

inte helt frivilligt ingått äktenskapet, och att

medvetet har lämnat oriktiga uppgifter som varit av betydelse för att få uppehållstillståndet. Vidare har uppgifter förekommit som ger

anledning att anta att äktenskapet har ingåtts uteslutande i syfte att ge _____ rätt till uppehållstillstånd eller i vart fall att _____ och _____ avsikt med äktenskapet kan ifrågasättas. Slutligen har _____ under tiden för äktenskapets ingående och därefter varit sambo med en annan kvinna.

I målet är ostridigt att _____ och _____ vid tidpunkten för ansökan om uppehållstillstånd var gifta med varandra.

Migrationsverket har ifrågasatt äktenskapets civilrättsliga giltighet och anfört att _____ giftermål med _____ föregåtts av tvång efter påtryckningar från hans familj.

När en fråga väcks om att äktenskap har ingåtts under tvång är kravet på den bevisning som behöver presenteras inte alltför högt. Det räcker med att det görs sannolikt att tvång förekommit. Endast ett enkelt påstående om tvång ger dock inte underlag för en sådan bedömning. Däremot bör exempelvis konkreta och preciserade uppgifter som lämnats under inledd förundersökning kunna utgöra tillräckligt underlag (se prop. 2003/04:48 s. 55).

Av handlingarna i målet framgår att uppgiften om att _____ skulle ha tvingats att ingå äktenskap med _____ lämnats under polisförhör med den kvinna _____ tidigare haft ett förhållande med. Någon dokumentation annan än att uppgiften förekommer i Göteborgs tingsrätts dom den 6 mars 2003 i mål B 1239-06 har inte presenterats. Enligt Migrationsöverdomstolens uppfattning är uppgiften alltför vag och otillräcklig för att tjäna som underlag för att bedöma om tvång har förekommit.

Migrationsöverdomstolen finner inte annat visat än att _____ och _____ äktenskap äger civilrättslig giltighet

och att äktenskapet inte på nu anförd grund kan bedömas vara ett skenäktenskap.

Fråga i målet kvarstår då om _____ kan vägras uppehållstillstånd i enlighet med 5 kap 17 a § utlänningslagen.

Rätten till uppehållstillstånd för makar är inte absolut. Endast den omständigheten att ett civilrätligt giltigt äktenskap åberopas är inte i sig tillräckligt för att bevilja uppehållstillstånd. Det föreligger visserligen en presumtion för att bevilja _____ uppehållstillstånd, men denna kan brytas i de fall någon av de särskilt uppräknade begränsningarna är för handen. Finns skäl mot att bevilja uppehållstillstånd skall även dessa beaktas. Eftersom en uttrycklig rätt för makar att få uppehållstillstånd för familjeåterförening införts, innebär det att de begränsningar som medger att uppehållstillstånd får vägras skall vara av viss betydelse. I enlighet med vad som uttalats ovan skall dessa omständigheter vara fastställda. Ett avslagsbeslut får sålunda inte grundas på någon form av subjektivt tyckande utan skall bedömas utifrån objektiva grunder. Bevisbördan för att det kan vara fråga om ett skenäktenskap, att det föreligger ett civilrätligt giltigt äktenskap men att detta ingåtts i annat syfte än att makarna skall leva tillsammans som gifta, ligger på staten. Vid misstanke om att det kan vara fråga om ett skenförhållande bör en fördjupad utredning göras för att klarlägga om det rör sig om ett sådant äktenskap. Utredningen skall på samma sätt som vid seriositetsprövningen omfatta t.ex. förhållandets uppkomst och parternas kännedom om varandra (se prop. 2005/06:72 s. 39 f. jfr även prop. 1999/2000 s.39 f.).

I nu aktuellt mål har som ovan angetts flera skäl mot att bevilja uppehållstillstånd hänförliga till 5 kap 17 a § första och andra stycket utlänningslagen åberopats av Migrationsverket. Den i ärendet företagna anknytningsutredningen lyfter fram omständigheter som talar för att uppehållstillstånd skall beviljas. Bl.a. framgår av utredningen förutom att

makarna har god kännedom om varandras förhållanden, att de talar gemensamt språk och att de lämnat i allt väsentligt samstämmiga uppgifter om förhållandets uppkomst. Av handlingarna i målet framgår att makarna efter mars 2006 har träffats under tre perioder och att de synes vara överens om att fortsätta sitt äktenskap. Nu nämnda förhållanden medför enligt Migrationsöverdomstolens mening att det inte kan anses att äktenskapet ingåtts uteslutande i syfte att ge _____ uppehållstillstånd.

Migrationsöverdomstolen finner med beaktande av vad som framkommit i målet att _____ varit sambo med en annan kvinna under tiden för äktenskapet och vid tidpunkten för ansökan om uppehållstillstånd. Att _____ har varit folkbokförd på annan adress än sin före detta flickvän föranleder inte någon annan bedömning. Vid nu angivna förhållande har _____ såväl lämnat oriktiga uppgifter som förtigit omständigheter om sin familjerättsliga status som varit av betydelse för hustruns möjlighet att få uppehållstillståndet.

_____ har sålunda samtidigt med äktenskapet levt i ett intimt och varaktigt förhållande med en annan kvinna i Sverige som han också har sammanbott med vid tidpunkten för ansökan om familjeåterförening och under tiden som handläggningen av ansökan pågick hos Migrationsverket. Dessa omständigheter är typiskt sett sådana att de väcker tvivel om det ingångna äktenskapets syfte och makarnas avsikt att leva tillsammans som man och hustru.

Enligt Migrationsöverdomstolens bedömning visar de nu angivna omständigheterna att makarnas avsikt med att ingå äktenskap kan ifrågasättas. De faktum att _____ varit sambo och lämnat oriktiga uppgifter härom under utredningen är redan sedda var för sig tillräckliga för att vägra uppehållstillstånd. I bedömningen skall också

hänsyn tas till _____ levnadsomständigheter och familjeförhållanden. Det framgår inte annat av utredningen än att _____ i hemlandet har sin sociala och kulturella anknytning där hon bor tillsammans med sin familj. Utöver sin make har hon inte någon släkt eller annan särskild anknytning till Sverige.

Migrationsöverdomstolen finner mot denna bakgrund att det inte föreligger sådana omständigheter som utgör skäl för att bevilja uppehållstillstånd. Överklagandet skall därför bifallas och migrationsdomstolens dom undanröjas.

Domen får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

_____ /
lagman

_____ /
kammarrättsråd
referent

_____ /
kammarrättsråd

_____ /
föredragande

KLAGANDE

Ombud: _____

MOTPART

Migrationsverket
Förvaltningsprocessenheten i Göteborg
428 80 Källered

ÖVERKLAGAT BESLUT

Migrationsverkets beslut den 27 mars 2006, dnr _____

SAKEN

Uppehållstillstånd

DOMSLUT

Migrationsdomstolen bifaller överklagandet och beviljar _____

_____ tidsbegränsat uppehållstillstånd.

Det ankommer på Migrationsverket att utfärda bevis om tillstånd och även i övrigt vidta de åtgärder som föranleds av denna dom.

BAKGRUND

_____ ansökte i januari 2004 om uppehållstillstånd på anknytning till sin make, den svenske medborgaren _____. Under handläggningen hos Migrationsverket inkom tips om att äktenskapet mellan _____ och _____ var ett skenäktenskap eftersom _____ levde tillsammans med en annan kvinna. Under handläggningen hos Migrationsverket inkom vidare en dom från Göteborgs Tingsrätt, daterad den 6 mars 2006, i vilken tingsrätten konstaterar att _____ sedan mitten av år 2002 fram till den 5 februari 2006 varit sammanboende med en annan kvinna under äktenskapsliknande förhållanden.

Migrationsverket avslog _____ ansökan. Beslutet motiverades med att _____ och _____ förhållande, mot bakgrund av att _____ fram till den 5 februari 2006 sammanbott med en annan kvinna i Sverige, var ett skenäktenskap. Vidare ansåg Migrationsverket att det förelåg särskilda skäl som talade emot att uppehållstillstånd skulle beviljas. Eftersom _____ så sent som i mars 2006 dömdes för brott bedömde Migrationsverket att det fanns en påtaglig risk för att _____ skulle komma att utsättas för våld eller allvarlig kränkning om hon beviljades uppehållstillstånd i Sverige.

YRKANDEN M.M.

_____ överklagar beslutet och yrkar att hon skall beviljas uppehålls- och arbetsstillstånd. Till stöd för sin talan anför hon bland annat följande. De tips som inlämnats är falska och de beror troligtvis på avundsjuka. _____ ånåpptog efter att han gift sig med _____ kontakten med den kvinna som han tidigare haft ett för-

hållande med. Han berättade för henne att han gift sig med en annan kvinna. Hon kände då vrede och ilska mot honom och skrev till Migrationsverket. _____ och _____ äktenskap är seriöst. Släkt och vänner kan intyga det och det finns videofilmer, CD-skivor och foton som visar det. _____ och _____ gifte sig i november 2004. _____ har därefter besökt henne två gånger i hemlandet, dels under perioden mars-maj 2005, dels under perioden april-augusti 2006. De bodde då ihop. _____ har bitt henne om förlåtelse för sin otrohet. _____ har aldrig bott tillsammans med den kvinna han tidigare haft ett förhållande med utan de har alltid haft var sin egen lägenhet. Han kommer inte att utsätta sin fru för våld eller kränkningar.

Migrationsverket vidhåller sin uppfattning och anser att överklagandet ska avslås.

DOMSKÄL

Den 31 mars 2006 trädde en ny utlänningslag i kraft. Med anledning av det s.k. familjeåterföreningsdirektivet (rådets direktiv 2003/86/EG) gjordes ytterligare ändringar i lagstiftningen som trädde i kraft den 1 maj 2006.

Enligt den nya lydelsen skall uppehållstillstånd ges till en utlänning som är make eller sambo till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige (5 kap. 3 § första stycket punkten 1 utlänningslagen). Ett sådant uppehållstillstånd skall vara tidsbegränsat vid första beslutstillfället, om makarna inte stadigvarande sammanbott utomlands (5 kap. 8 § utlänningslagen), och vara giltigt under minst ett år (5 kap. 3 § tredje stycket utlänningslagen).

Uppehållstillstånd får vägras om oriktiga uppgifter lämnats medvetet eller uppgifter medvetet förtigits som har betydelse för uppehållstillståndet, om ett äktenskap ingåtts uteslutande i syfte att ge utlänningen rätt till uppehållstillstånd eller om utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning eller säkerhet (5 kap. 17 a § första stycket utlänningslagen). Det är staten som skall visa att någon av ovan nämnda omständigheter föreligger (prop. 2005/06:72 s. 39 f).

Migrationsdomstolens bedömning

Av inlämnat vigselbevis framgår att _____ och _____
_____ ingick äktenskap den 5 november 2004. Presumtionen i målet är då att hon skall beviljas uppehållstillstånd om inte Migrationsverket visar att någon av omständigheterna i 5 kap. 17 a § utlänningslagen föreligger.

Av den tingsrättsdom som getts i målet framgår att _____
_____ oavsett att han varit gift på annat håll och officiellt haft en egen bostad, bott tillsammans under äktenskapsliknande förhållanden med en annan kvinna under tiden från 2002 till februari 2006. _____
hade alltså även efter det han gift sig med _____ ett förhållande med en annan kvinna. Han berättade dock för den andra kvinnan att han gift sig med _____. _____ har sedan han gifte sig med _____ vistats tillsammans med henne i hennes hemland under två längre perioder under de två senaste åren. Nu senast under perioden april till augusti 2006. Vistelserna har visats genom stämplat i hans pass. Av handlingarna i målet framgår vidare att parterna lämnat uppgifter om varandra som tyder på att de har god kännedom om varandra. Vid en sammantagen bedömning av vad som framkommit i målet anser Migrationsdomstolen att det inte är visat att parternas äktenskap ingåtts enbart i syfte att ge _____ rätt till uppehållstillstånd i

Sverige. Inte heller någon annan av grunderna för att vägra uppehållstillstånd i 5 kap. 17 a § utlänningslagen föreligger enligt domstolens bedömning. Överklagandet skall därmed bifallas.

Makarna har under perioder bott tillsammans i Irak. Dessa perioder är inte långa nog för att makarna skall kunna anses ha sammanbott stadigvarande utomlands. Upphållstillståndet skall därför vara tidsbegränsat. Migrationsdomstolen överlämnar åt Migrationsverket att bestämma uppehållstillståndets längd. Upphållstillståndets längd skall dock vara minst ett år.

HUR MAN ÖVERKLAGAR; se bilaga (DV 3110)

I avgörandet har deltagit rådmannen _____ samt nämndemännen _____